

O'QUVCHILARNI MUSTAQIL FIKRLASHGA O'RGATISHDA MODULLI TA'LIM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH

Poyonova Fazilat¹

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti

KEYWORDS

Modulli ta'lim, mustaqil fikrlash, innovatsion texnologiyalar, o'quv jarayoni, ta'lim samaradorligi, o'quvchi faolligi, didaktik metodlar.

ABSTRACT

Mazkur maqolada o'quvchilarni mustaqil fikrlashga o'rgatishda modulli ta'lim texnologiyasining samaradorligi yoritilgan. Modulli o'qitish orqali o'quvchilarning bilimga bo'lgan qiziqishi oshadi, mustaqil fikrlash, tahlil qilish va muammolarga yechim topish ko'nikmalari shakllanadi. Shuningdek, modullar orqali bilimlar bosqichma-bosqich berilib, o'quvchilarning individual yondashuv asosida rivojlanishiga imkon yaratiladi. Maqolada ta'lim jarayonida modulli texnologiyani qo'llashning usullari va afzalliklari tahlil qilingan.

2181-2675/© 2025 in XALQARO TADQIQOT LLC.

DOI: [10.5281/zenodo.16786577](https://doi.org/10.5281/zenodo.16786577)

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Kirish

Zamonaviy ta'lim jarayonining asosiy maqsadlaridan biri — o'quvchilarda mustaqil fikrlash, tahlil qilish, muammoni yechish va qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishdir. Bu borada pedagogik texnologiyalarning samarali turlaridan biri sifatida modulli ta'lim texnologiyasi alohida o'rin tutadi. Modulli ta'lim orqali o'quvchi mustaqil ishlash, o'z bilim darajasini baholash va nazorat qilish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Modulli ta'lim texnologiyasining mazmuni

Modulli ta'lim — bu o'quv dasturini alohida modullarga ajratish, har bir modulni yakuniy natijaga yo'naltirish asosida tuzilgan o'quv texnologiyasidir. Har bir modulda o'quv maqsadi, nazorat shakli va mustaqil ishlash materiallari aniq ko'rsatiladi.

Modul tarkibida quyidagi elementlar mavjud bo'ladi:

O'quv maqsadlari va kutilayotgan natijalar, Asosiy nazariy ma'lumotlar, mustaqil bajariladigan topshiriqlar, nazorat savollari va testlar, tavsiya etilgan adabiyotlar ro'yxati.

Mustaqil fikrlashni rivojlantirishdagi roli

Modulli ta'lim o'quvchilarni mustaqil bilim olish, axborotni izlash va tahlil qilishga

yo'naltiradi. Unda o'qituvchi maslahatchi va yo'naltiruvchi rolini bajaradi, o'quvchi esa faol ishtirokchi sifatida o'quv jarayonining markaziga aylanadi. Bu esa quyidagilarga olib keladi:

Tanqidiy fikrlashning rivojlanishi, muammoni aniqlash va tahlil qilish ko'nikmalarining shakllanishi, yangi g'oya va yondashuvlar ishlab chiqish qobiliyatining kuchayishi.

Amaliyotda qo'llanishi

Modulli ta'lim texnologiyasidan umumiy o'rta va kasb-hunar ta'limi muassasalarida foydalanish mumkin. Misol uchun:

- Har bir fan bo'yicha mustaqil modullar ishlab chiqiladi;
- Har bir modulda darsliklar, prezentatsiyalar, topshiriqlar va o'z-o'zini tekshirish vositalari bo'ladi.

O'quvchilar o'z tezligida modulni o'zlashtiradi va keyingi bosqichga o'tadi.

Modulli ta'lim texnologiyasining mohiyati haqida to'xtalib o'tilsa bunda O'quvchini o'rganish jarayonida faol ishtirok ettiradi, o'quvchi o'zining bilimini mustaqil nazorat qiladi, talabani individual xususiyatlarini inobatga olish imkonini beradi hamda ta'lim sifati va samaradorligini oshiradi.

Modulli ta'lim texnologiyasi o'quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. U nafaqat bilim olish, balki uni amaliyotda qo'llash, tahlil qilish va yangi yondashuvlar yaratishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu texnologiyani keng joriy etish ta'lim sifati oshirishda muhim bosqich hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Axmedova N. "Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat". Toshkent: TDPU, 2021.
2. To'raqulov S. "Innovatsion ta'lim texnologiyalari". Samarqand, 2020.
3. Karimov B. "Modulli o'qitish texnologiyasi – samarali ta'lim kaliti". // Ta'lim jarayoni: innovatsiyalar va tajribalar, 2022.